

اهم برنامه ها و فعالیت های انجام یافته سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای در سالهای اخیر

۱- طرح هوشمند سازی جاده ها

نصب و بهره برداری سامانه های ثبت تخلفات عبور و مرور: قرارداد تحت پوشش قرار گرفتن تمامی شبکه راههای شریانی کشور به سامانه های ثبت تخلفات عبور و مرور به عنوان یکی از مهمترین پروژه های ITS بین سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و شرکت گسترش الکترونیک مبین ایران در خرداد ماه ۱۳۹۴ منعقد گردید. بر این اساس عملیات نصب و راه اندازی ۱۸۷۹ سامانه ثبت تخلفات در طی سه سال نصب و حدود ۲۲۸۰ سامانه ثبت تخلفات در طول ۸ سال مورد بهره برداری و نگهداری قرار خواهند گرفت. تا کنون ۹۲۶ سامانه نصب و راه اندازی گردیده و تعداد ۱۲۹۸ سامانه فعال توسط سازمان پشتیبانی و نگهداری می شود.

سامانه های هوشمند توزین در حال حرکت (WIM): سالیانه میلیاردها ریال جهت بهسازی و نگهداری جاده ها و بزرگراه های سراسر کشور هزینه می شود که متاسفانه بخشی از این سرمایه ملی به دلیل بار ناوگان حمل و نقل بار مستهلک می گردند. جهت مدیریت توزین، سازمان قراردادی را در ابتدای سال ۹۶ با یک شرکت دانش بنیان و با تکنولوژی بومی منعقد نمود که بر این اساس تعداد ۶۵ سامانه هوشمند توزین در حال حرکت با قابلیت اعمال قانون مستقیم با متخلفین اضافه بار در طول حدود دو سال به بهره برداری برسد. تا کنون ۳۵ سامانه فعال توزین در حال حرکت در سطح کشور وجود دارد و در نظر است تا حداکثر یک سال آینده تعداد آنها را به ۱۰۰ سامانه برسد.

توسعه سامانه تردد شمار راهها: تعداد تردد شمارهای شبکه جاده ای در ابتدای سال ۱۳۹۲ حدود ۹۶۲ محور بود. در سال ۱۳۹۳ تعداد محورهای تحت پوشش به ۱۱۷۰ محور افزایش یافت. این عدد در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ تا پایان بهمن ماه به ترتیب میزان ۱۶۰۸ محور، ۱۸۲۴ محور و ۲۲۶۸ محور رسیده است. طی سالهای اخیر کلیه نقاط با اهمیت شبکه راههای شریانی کشور تحت کنترل وزارت راه و شهرسازی پوشش داده شده است. همچنین کلیه محورهای ورودی و خروجی استانهای سراسر کشور و ورود و خروجی شهرهای مرکز استانها مجهز به تردد شمار برخط شده است. بعلاوه از تکنولوژیهای بروز استفاده شده و دقت اطلاعات برداشت شده در حد مطلوب بوده که از این داده ها علاوه بر پروژه های تحلیلی برای اطلاع رسانی برخط وضعیت ترافیک در سایت ۱۴۱ و سایر سامانه های اطلاع رسانی ۱۴۱ استفاده می شود.

سامانه جامع اطلاع رسانی "۱۴۱": سامانه جامع اطلاع رسانی "۱۴۱" سامانه ای است که با بهره مندی از تمامی امکانات ارتباطی رایج اعم از تلفن، نامبر، پیامک و اینترنت می‌تواند به عموم افراد جامعه در سطوح گوناگون از لحاظ میزان آگاهی و نیاز کاربری، اطلاعات مورد نیاز ایشان را در زمینه راههای کشور ارائه نموده و هدف آن اطلاع رسانی پویا و آگاهی رسانی به هموطنان در مورد آخرین وضعیت راه ها، رخدادهای جاده‌ای و مسیر و مسافت بین شهری می باشد. فلسفه وجودی سامانه جامع اطلاع رسانی "۱۴۱" افزایش آگاهی هموطنان، از وضعیت راه پیش روی ایشان و نیز رفتار سازی به شیوه‌ای مدرن برای بالا بردن فرهنگ انتخاب بهترین مسیر و اطلاع از وضعیت و امکانات راه ها و همچنین پیشگیری از رخدادهای نامطلوب جاده ای ناشی از این عدم آگاهی‌ها می باشد.

تلفن ۱۴۱: سامانه تلفنی ۱۴۱ از دو بخش گویا و بخش پاسخگویی تشکیل شده است که با شماره گیری تلفن ۱۴۱ در سراسر کشور از آخرین وضعیت ترافیکی و جوی کل کشور مطلع می‌گردند. اقدامات انجام شده عبارتند:

- راه اندازی واحد پاسخگویی سامانه ۱۴۱ با هدف ارتقاء اطلاع رسانی به هموطنان با استعداد ۲۲ اپراتور
- تجهیز ادارات کل استانی به سخت افزار جدید جهت سامانه ۱۴۱
- ارتقاء سامانه ۱۴۱ سراسر استانهای کشور از آنالوگ به دیجیتال و ظرفیت تماس در هر استان از چهار خط به ۳۰ تا ۶۰ خط
- مطالعه در خصوص نحوه رفع مشکل یکسان شدن کدهای مخابراتی در سامانه‌های اطلاع رسانی از طریق تکنولوژی پردازش صوت
- عقد قرارداد پشتیبانی و نگهداری مرکز تماس سامانه جامع ۱۴۱ و نظارت بر عملکرد شرکت و بهینه نمودن مستمر سامانه
- به روز رسانی اطلاعات سامانه‌های اطلاع رسانی گویا، مکتوب و پیامکی در حد امکان و اخذ آخرین داده‌های استانی در این خصوص

وب سایت www.141.ir: از اهم فعالیتهای و تغییرات صورت پذیرفته در این باره می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- بروز رسانی وب سایت (گرافیکی و فنی)
- خرید دامنه ۱۴۱ (قبلا دامنه مورد استفاده iran141.ir بود)
- نمایش تصاویر دوربین های نظارتی به صورت برخط در وب سایت (بروز رسانی هر ۵ دقیقه یکبار)

- نمایش وضعیت ترافیک و حجم تردد و سرعت جهت مدیریت سفر کاربران
- بروز رسانی اطلاعاتیه ها
- ایجاد بخش دریافت اخبار و آخرین وضعیت راهها از طریق ایمیل
- ایجاد نقشه گرافیکی برخط به صورت شماتیک و نقشه برخط
- نمایش امداد فنی خودرو فعال بر روی نقشه جهت دریافت خدمات از نزدیک ترین امداد فنی خودرو
- اضافه کردن بخش نمایش امکانات بین راهی بر روی نقشه (پمپ بنزین _ مجتمع های خدمات رفاهی _ مساجد _ راهدارخانه ها و...) جهت دریافت خدمات هموطنان
- اضافه کردن امکان نمایش گذر گاه ریل و جاده برای افزایش ایمنی
- اضافه کردن جهت حرکت خودروها در عکس های نمایش داده شده از عکس های دوربین های نظارتی
- راه اندازی بخش پیش بینی هواشناسی با استفاده از خدمات سرویس های هواشناسی معتبر داخلی و خارجی

- بروز رسانی سرویس مسیریابی و ارایه خدمات هواشناسی و زمان سفر با امکان اشتراک گذاری از طریق پیامک _ ایمیل _ پیام رسان های اینترنتی و نمابر
- ایجاد بخش کریدور های مهم برای مسیریابی پر تردد از قبیل کریدور های کربلا _ چالوس _ هراز _ رشت _ مشهد و... و نمایش اطلاعات جوی و ترافیکی و دوربین های نظارتی

نرم افزار کاربردی تلفن همراه ۱۴۱ (اپلیکیشن): با عنایت به فراگیر شدن استفاده از نرم افزارهای تلفن همراه و همچنین در دسترس بودن آنها، اقدام به طراحی و در اختیار قرار دادن نرم افزار مذکور از طریق شبکه های ارائه نرم افزار و وب سایت شده است تا از طریق این سامانه، اطلاعات برخط در دسترس کاربران جاده ای قرار گیرد.

- طراحی و عملیاتی نمودن نرم افزار تلفن همراه ۱۴۱ برای تلفن همراه نسخه اندروید از دی ماه ۹۳
- طراحی و عملیاتی نمودن نرم افزار تلفن همراه ۱۴۱ برای تلفن همراه از فروردین ۹۴
- ارایه بیش از ۳ نسخه (۲۵ ویرایش) در راستای بهینه کردن و توسعه خدمات نرم افزار
- انتشار و بروز رسانی در تمامی بازارگاه های نرم افزار جهت سهولت در دسترس بودن نرم افزار
- اضافه شدن بخش ارسال گزارشات مردمی از مشکلات مشاهده شده جاده ای
- اضافه کردن بخش نمایش امکانات بین راهی بر روی نقشه (پمپ بنزین - مجتمع های خدمات رفاهی - مساجد - راهدارخانه ها و...) جهت دریافت خدمات هموطنان

- ایجاد امکان اشتراک گذاری تمامی امکانات و خدمات ارائه شده در اپلیکیشن ها از طریق شبکه های اجتماعی

- نمایش امداد فنی خودرو فعال بر روی نقشه جهت دریافت خدمات از نزدیک ترین امداد فنی خودرو

- اضافه کردن جهت حرکت خودرو ها در عکس های نمایش داده شده از عکس های دوربین های نظارتی

- طراحی و آماده بهره برداری کردن نسخه ویندوز فون نرم افزار

- طراحی و آماده بهره برداری کردن نسخه انگلیسی نرم افزار

سامانه پیامکی ۱۰۰۰۱۴۱: یکی دیگر از سامانه های اطلاع رسانی ، ارسال پیام کوتاه می باشد که راه اندازی شده است تا بتواند نسبت به ارائه خدمات به تمامی سلیقه ها حسب تکنولوژی های موجود، پاسخگو باشد.

بروز رسانی دیتابیس جهت ارسال مسیر و مسافت با دریافت کد مخابراتی: جایگزینی نام شهر مبدا و مقصد جهت ارسال مسیر و مسافت بهینه با دریافت نام شهر مبدا و مقصد با عنایت به هم کد سازی استان توسط شرکت مخابرات.

ایجاد امکان ارسال آخرین اطلاعیه وضعیت جوی و ترافیکی راهها با دریافت عدد ۱۴۱

ایجاد امکان ارسال محدودیتهای ترافیکی با ارسال عدد ۲

شبکه های اجتماعی: با توجه به استقبال هموطنان در استفاده و فعالیت در شبکه های اجتماعی، در راستای اطلاع رسانی فعالیت های حوزه حمل و نقل جاده ای صفحات مندرج در ذیل در راستای هدف انتشار آزاد اخبار مرتبط ایجاد شده است:

 شبکه اشتراک ویدئو آپارات به نشانی <http://www.aparat.com/141.ir>

 شبکه اشتراک ویدئو اینستاگرام به نشانی <https://www.instagram.com/141.ir>

 کانال اطلاع رسانی محتوا و خبر در تلگرام به نشانی <https://telegram.me/rah141>

 ایجاد کانال اطلاع رسانی در شبکه پیام رسان داخلی سروش به نشانی [@141.ir](https://www.whatsapp.com/channel/0029va141)

 ربات هوشمند تلگرامی به نشانی <https://telegram.me/Rah141bot>

۲- طرح ارتقاء و بهبود صنعت حمل و نقل جاده ای (بار و مسافر)

۲-۱- طرح نوسازی ناوگان عمومی باری کشور

اسناد بالا دستی ذیربط: مصوبه شورای اقتصاد به شماره ۱۷۴۲۸۸ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۷ و اصلاحیه‌های آن به شماره ۲۸۳۸۶۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۰۲ و شماره ۷۸۱۹۸۷ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۱۹

طرح نوسازی: ۶۵۰۰۰ دستگاه کامیون و کشنده فرسوده بالای ۱۰ تن با سن بالاتر از ۳۵ سال (طرح جاری)

مزیت طرح: با اجرای این طرح براساس محاسبات انجام شده معادل ۱۰.۳۲ میلیارد لیتر نفت گاز طی ده (۱۰) سال صرفه‌جویی خواهد شد و ظرف مدت ده (۱۰) سال بالغ بر ۱۹۴/۷۲ میلیون تن از انتشار گازهای گلخانه‌ای کاسته خواهد شد.

قراردادهای منعقد شده: ۸ قرارداد با شرکتهای تامین‌کننده کشنده‌ها به منظور جایگزینی ۱۳۵۴۰ دستگاه کامیون و کشنده فرسوده طی دو (۲) سال، منعقد شده است.

تعداد بالغ بر ۱۹۰۰ دستگاه کشنده نو تاکنون توسط شرکت‌های سایپادیزل و ماموت به متقاضیان تحویل شده است.

در حال حاضر دو قرارداد با شرکت بهمن دیزل برای جایگزینی کامیون‌های فرسوده با کامیون‌های ۱۸ تن و ۲۶ تن ایسوزو به تعداد جمعا ۱۰۰۰ دستگاه منعقد شده و سایر شرکت‌های خودروساز و تامین‌کنندگان خودروها در حال ارسال مشخصات فنی کامیون‌های خود هستند.

هم اکنون قرارداد با شرکت ایران خودرودیزل برای تامین ۵۰۰۰ دستگاه کشنده بنز در دست اقدام است. در فاز بعدی، قراردادهای نوسازی کامیون‌های ۱۰ الی ۲۶ تن منعقد می‌گردد.

وضعیت فعلی ناوگان عمومی باری در حمل و نقل جاده‌ای

سن فرسودگی	تعداد کل وسایل نقلیه عمومی باری دارای کارت هوشمند	تعداد وسایل نقلیه عمومی باری فعال(*) به تفکیک سن					نوع سن
		متوسط عمر (سال)	جمع کل	۲۶ سال (فرسوده) به بالا	۱۶-۲۵ سال	۱۵- سال	
۲۵ سال	۵۳۸۳۰۰	۱۷/۱۴	۳۵۶,۴۸۳	۹۹,۵۱۱	۲۶,۷۴۵	۲۳۰,۲۲۷	ناوگان باری

۲-۲- تخصیص سوخت ناوگان عمومی گازوییل سوز بر اساس پیمایش

طرح پیمایش عبارت است از تخصیص سوخت به هر وسیله نقلیه در ابتدای هر ماه بر مبنای میزان عملکرد ماه گذشته آن ناوگان با لحاظ تردد بدون بار و مسافر وسیله نقلیه (یک سر خالی). از ابتدای سهمیه بندی نفت گاز، این موضوع با چالش های زیادی مواجه شده و اقدامات متعددی با هدف مقابله با قاچاق انجام گرفته است که برخی از آنها به صورت کاهش میزان سهمیه روزانه، کاهش سقف برداشت، کاهش تعداد دفعات سوخت گیری در یک شبانه روز، کاهش مدت زمان ذخیره سوخت و طرح منطقه ای کردن می باشد. رویکرد دولت در خصوص سهمیه نفت گاز بر این اصل قرار دارد که حمل و نقل عمومی موتور محرک سایر صنایع و خدمات به حساب می آید و نباید هیچ گونه مشکلی از بابت تامین سوخت برای حمل و نقل عمومی وجود داشته باشد. از اینرو طرح عرضه سوخت بر اساس پیمایش از ابتدا به عنوان راه حل اساسی موضوع مطرح بوده است که براساس اسناد بالادستی ذیل این طرح اجرا شده و نتایج ارزشمندی را تاکنون داشته است که از مهمترین نتایج آن صرفه جویی روزانه ۸ میلیون لیتر گازوئیل نسبت به قبل از آغاز طرح بوده است.

اسناد بالادستی: تصویب نامه هیات محترم وزیران به شماره ۱۳۷۳۱۹/ت ۵۱۵۱۲ هـ مورخ ۱۴/۱۱/۱۳۹۳

بند (چ) ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، مصوب سوم دیماه ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی

مراحل اجرای طرح:

- تخصیص سهمیه سوخت بر اساس پیمایش طبق اسناد جایجائی کالا و مسافر
 - تخصیص سهمیه سوخت با استفاده از اطلاعات سامانه موقعیت یاب جغرافیایی (GPS)
- ویژگی مهم این طرح تخصیص سهمیه عملکردی برای تک تک خودروها (بیش از ۸۰۰ هزار خودرو) به صورت جداگانه می باشد.

طبقه بندی قدیم خودروهای مسافری	طبقه بندی جدید خودروهای مسافری
تا ۲۰ نفر ۲۱ تا ۴۰ نفر بیش از ۴۰ نفر	تا ۹ نفر ۱۰ تا ۱۵ نفر ۱۶ تا ۲۶ نفر ۲۷ تا ۴۰ نفر بالای ۴۰ نفر
طبقه بندی قدیم خودروهای باری	طبقه بندی جدید خودروهای باری
زیر ۱۰ تن	زیر ۳.۵ تن ۳.۵ تن تا ۶ تن ۶ تن تا ۱۰ تن

۲-۳- سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان حمل و نقل عمومی (سپهتن)

سامانه سپهتن سامانه‌ای است که درون خودرو نصب گردیده و از طریق سیم‌کارت (GSM و GPRS) به طور مداوم اطلاعات تعریف شده درون خودرو را همانند سرعت، مشخصات گواهینامه راننده و ... را به مرکز ارسال می‌نماید. همچنین برای اتوبوس‌ها دستگاه ارتباطی به نام DSRC در سامانه قرار داده شده است که می‌تواند به مجرد نزدیک شدن به پاسگاهها نسبت به تخلیه اطلاعات اقدام نموده و عملکرد وسیله در پاسگاه مورد بررسی قرار گیرد. سامانه مرکزی مذکور با سیستم صورت وضعیت و سایر سامانه‌های مورد نیاز تبادل داده می‌نماید.

اهداف اصلی

- ارتقا بهره‌وری حمل و نقل عمومی کشور در راستای اقتصاد مقاومتی
 - بهینه‌سازی مصرف سوخت از طریق توزیع سوخت متناسب با پیمایش خودرو
 - ارائه خدمات و اطلاعات به مراجع ذیصلاح قانونی و بهره‌برداران مختلف
 - افزایش ایمنی و ارتقا سطح کنترل و پایش لحظه‌ای عملکرد ناوگان
 - پایش لحظه‌ای هوشمند و شناسایی دقیق متخلفین از مقررات
 - ایجاد بانک اطلاعات ناوگان (رانندگان، خودروها، تردها، شرکتهای حمل و نقل و ...)
 - مشارکت شرکتهای حمل و نقل و صاحبان خودرو در کنترل برخط خودروها
 - قابلیت ردگیری دقیق خودروها و محموله‌های قاچاق، سرقتی و مشکوک
- هفتاد و پنج درصد از منابع مورد نیاز برای سامانه موقعیت یاب برای پرداخت به مالکان خودروهای مشمول، به پیشنهاد وزارت نفت از محل بند (ق) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور تأمین خواهد شد. در اجرای این تصویب نامه، پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی موظف به همکاری با وزارت راه و شهرسازی و کشور می‌باشد.

هدف کمی	واحد	پیشرفت فیزیکی دوره	پیشرفت فیزیکی تجمعی
۳۳۰۰۰	دستگاه	۱۰۰۰	۱۴۰۰۰

اهم اقدامات انجام شده عبارتند از: نصب دستگاه ردیاب بر روی ۱۳۰۰۰ دستگاه اتوبوس و ۳۶۸۸ دستگاه وسیله نقلیه حمل و نقل بار

مهمترین نتایج و دستاوردها این پروژه عبارتند از: مدیریت مصرف سوخت توسط دولت، کنترل سرعت و ساعت رانندگی پلیس راهور و امکان ردیابی کالا توسط صاحبان خودرو و صاحبان کالا

۲-۴- طرح برخط سازی مراکز معاینه فنی

این طرح با هدف به حداقل رساندن تخلفات صورت گرفته در صدور برگ و برچسب معاینه فنی، ثبت اطلاعات مراجعه و نتایج معاینه فنی بصورت سیستمی و جامع، صدور مکانیزه برگه برچسب معاینه فنی و فراهم نمودن بستری مناسب برای ارزیابی و نظارت بر عملکرد مراکز معاینه فنی در سال ۹۲ آغاز شد و آخرین مرحله آن در شهریور ماه سال ۹۴ به پایان رسید.

تا کنون تعداد ۱۴۹ مرکز معاینه فنی خودروهای سنگین در سراسر کشور دایر شده و مشغول فعالیت می باشند. افزایش تعداد مراکز و لزوم اعمال کنترل و نظارت بر فعالیت آنها، ضرورت مکانیزه نمودن و برخط سازی صدور برگه و برچسب معاینه فنی و اجرای طرح برخط سازی مراکز معاینه فنی را ایجاب نمود. در حال حاضر کلیه مراکز معاینه فنی وسایل نقلیه سنگین در سراسر کشور به سامانه تحت وب مراکز معاینه فنی متصل بوده و با اخذ کد رهگیری از آن سامانه، برگه و برچسب معاینه فنی صادر می نمایند.

۲-۵- بازارگاه های الکترونیکی حمل و نقل جاده ای کالا

بازارگاه های حمل و نقل واسطه الکترونیکی هستند که با استفاده از بستر اینترنت امکان معاملات مذاکرات و انجام معاملات بین ارایه دهندگان و متقاضیان خدمات حمل و نقل جاده ای کالا را فراهم می نمایند. تاکنون پنج شرکت مجوز فعالیت گرفته و در حال فعالیت هستند و حدود ۲۰ شرکت نیز تقاضای مجوز کرده اند که مراحل بررسی و فرایند اداری آنها در مراحل پایانی می باشد.

مزایای بازارگاه حمل و نقل:

- حذف سالن های سنتی اعلام بار
- افزایش بهره وری در صنعت حمل و نقل جاده ای
- شفافیت بیشتر در امور جابجایی کالا
- گسترش بازار فعالیت حمل و نقل جاده ای در کشورهای همسایه

۲-۶- طرح شبکه سیر شرکتهای حمل و نقل جاده ای

براساس این طرح در فاز اول، این شرایط ایجاد شد که کلیه شرکتهای و موسسات مسافربری در قالب یک شبکه سیر مستقل و یا نماینده یک شبکه سیر بدون آنکه ماهیت حقوقی آن دچار خدشه ای شود به فعالیت خود

ادامه دهند. با انتخاب یک شبکه سیر شرکتها و موسسات مذکور صرفا مجاز به فعالیت با شرکتها و موسسات عضو آن شبکه بوده و فعالیت همزمان با چند شبکه سیر مجاز نمی باشد.

در فاز اول طرح ۳۵ شبکه کشوری ۲ شبکه منطقه ای و ۱ شبکه محلی در سطح کشور تشکیل شدند که تعداد ۷ شبکه در شهرستانها و مابقی در تهران شکل گرفتند و این تعداد شبکه مجموعا ۱۴۱۴ شرکت حمل و نقل مسافربری را به عنوان نمایندگان خود و تعداد ۱۳۳۰۸ دستگاه ناوگان مسافری اتوبوسی را تحت پوشش خود قرار داده اند. در فاز دوم شاخص های ارزیابی شبکه های مسافربری تعیین و تعریف شده و سپس براساس این شاخص ها به موضوع ارزیابی هر شبکه پرداخته میشود. نهایتا با تعیین جایگاه هر شبکه، رتبه متعلق بصورت ستاره از یک تا ۵ ستاره مشخص خواهد شد که ۵ ستاره بیانگر بهترین جایگاه می باشد.

۳- طرح انتزاع بخش راهداری از ادارات کل راه و شهرسازی و الحاق به ادارات کل حمل و نقل پایانه ها

طول راه های کشور شامل آزاد راه ، بزرگراه ، اصلی ، فرعی ، روستایی در سطح کشور ۲۱۲۰۰۰ کیلومتر است و بیش از ۹۰ درصد از جابجایی بار و مسافر در کشور را حمل و نقل جاده ای بر عهده دارد. انسجام تشکیلاتی، مدیریت متمرکز و یکپارچه در نگهداری این شبکه گسترده از راه های کشور امری اجتناب ناپذیر است. پیش از این مسئولیت عملیات احداث راه ها ، نگهداری راه ها و امور مدیریت مسکن و شهرسازی در استانها تحت مدیریت مدیر کل راه و شهرسازی استانها قرار داشت. این وضعیت سبب شده بود تا فعالیت های مرتبط با نگهداری راهها تضعیف شده و از توجه لازم برخوردار نباشد. لذا طرح انتزاع بخش راهداری از ادارات کل راه و شهرسازی و تشکیل ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده ای در استانها از سوی وزارت راه و شهرسازی به شورای عالی اداری کشور ارسال گردید که پس از بررسی های صورت گرفته به تصویب آن شورا رسید. طی این ادغام کلیه وظایف، اختیارات، نیروی انسانی، اعتبارات، امکانات، تجهیزات، خودرو و ماشین آلات حوزه راهداری، در کوتاهترین زمان ممکن با دقت و کیفیت مناسب و با همکاری کلیه عوامل ذیربط از ادارات کل راه و شهرسازی انتزاع و به ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده ای الحاق گردیده و امور بهره برداری و نگهداری راهها تحت مدیریت واحد قرار گرفت. پس از انتقال حوزه راهداری به سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای، سازمان مذکور در جهت افزایش بهره وری (کارایی و اثر بخشی) نسبت به اصلاح ساختار سازمانی، سازماندهی پرسنل، تجهیزات و ماشین آلات در سطح واحد راهدارخانه ها، ادارات شهرستان و ستاد ادارات کل استانها بر اساس شاخص های معین اقدام نمود و اجرای کامل این طرح مهم و تاثیرگذار را با دقت و کیفیت مناسب، عملیاتی نمود.

۴- طرح مدیریت سیستماتیک نگهداری رویه راه‌ها (PMS)

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای در سال ۹۵، برای اولین بار اقدام به "ایجاد و پیاده سازی سامانه مدیریت روسازی راه راههای شریانی کشور" در قالب سامانه جامع مدیریت و نگهداری روسازی (PMS)، نموده که از مهمترین دستاوردهای این طرح می‌توان به مستند سازی کامل شبکه راههای شریانی بر اساس استانداردهای بین المللی IRI (شاخص بین المللی ناهمواری راه)، RUT (شیارشدهگی)، PCI (شاخص خرابی رویه راه)، MPD (بافت سطحی رویه راه)، تکمیل بانک تصویری راههای شریانی و مشخصات هندسی، هوشمند سازی برنامه ریزی و قطعه بندی و پیشنهاد بهینه عملیات نگهداری، اولویت بندی خودکار و بهینه سازی هزینه عملیات بهسازی رویه راهها در سطح شبکه و پروژه اشاره کرد. در مرحله پیشرفته، با هدف کاهش هزینه های نگهداری، ارتقا سطح کیفی و کنترل و جلوگیری از رشد سریع خرابی‌ها، پیشرفته ترین آزمایشها، شامل اسکنر های جاده ای و HWD، FWD و ... در زمینه برنامه ریزی و انتخاب روش های حفاظتی در بستر سامانه مدیریت روسازی انجام و خروجی‌های این مرحله شامل انتخاب روش بهینه حفاظتی رویه راهها (میکروسرفیسینگ، چپ سیل، فوگ سیل، اسلاری سیل و ...) بوده که بهینه سازی آن در سطح شبکه و مطالعات آن تا سطح پروژه انجام گرفته است. در راستای کنترل موثر پروژه های سطح کشور، سازمان به‌طور مستمر و جاری نسبت به ارزیابی عملکرد اجرایی برنامه و مقایسه عملکرد با اهداف تعریف شده و مصوب، به‌طور ماهیانه اقدام می‌نماید. لازم به ذکر است در سال ۹۵، این طرح بعنوان پروژه برتر وزارت راه و شهرسازی، در زمینه "مدیریت ریسک و توسعه" انتخاب و جایزه ویژه چهره های ماندگار و کار آفرینان برتر را به خود اختصاص داده است.

۵- طرح مدیریت سیستماتیک نگهداری پلها (BMS)

پل‌ها بعنوان یکی از مهم‌ترین المان‌های شریانی ارتباطی در حمل و نقل برون شهری محسوب می‌شوند. با توجه به اینکه این المان‌ها با گذشت زمان و استفاده بی‌وقفه، دچار آسیب‌هایی در قسمت‌های سازه‌ای و غیرسازه‌ای می‌شوند، بنابراین تخصیص بهینه بودجه‌های محدود تعمیراتی برای بازسازی و نگهداری طولانی مدت آنها، نیازمند بکارگیری سامانه‌های هوشمند مدیریت تعمیر و نگهداری پل (BMS) می‌باشد. اجرای این سامانه مدیریتی - مهندسی، امکان ثبت دقیق اطلاعات پل‌ها به همراه درج آخرین وضعیت سازه‌ای آنها را فراهم نموده است. این نرم‌افزار امکان درج پروژه‌های تعمیراتی به همراه تخصیص بودجه‌های مربوطه، اطلاعات بازرسی در

فرآیند بازدیدهای دوره‌ای به همراه دسترسی به سامانه‌های مدیریت هوشمند و غیره فراهم گردیده است تا بتوان مدیریتی یکپارچه بر هزینه و فایده پروژه‌های تعمیراتی مجموعه‌ی پل‌های کشور با نگاه سیستماتیک صورت داد.

۶- طرح استفاده از فناوری جدید آسفالت‌های حفاظتی راه‌های کشور

جهت استفاده بهینه از منابع و همگام با مبانی علمی کشورهای توسعه یافته در زمینه نگهداری رویه راهها، به منظور جلوگیری از رشد تصاعدی و غیرقابل کنترل خرابی رویه ها و در راستای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و بکارگیری روش‌های زود بازده و کم هزینه، این سازمان با رویکرد جدید مبتنی بر اصول فنی، تحقیقات و آزمایشهای میدانی، از عملیات پیشگیرانه و روش‌های حفاظتی از قبیل میکروسرفیسینگ، چپ‌سیل، فوگ‌سیل و بمنظور برنامه ریزی هوشمندانه و مدیریت بهینه منابع در سطح گسترده ای در شبکه راههای شریانی استفاده نموده است. تکنولوژی های طراحی شده، بر اساس دقیق ترین استانداردهای بین المللی در مراحل طراحی، اجرا، نظارت و بهره برداری کنترل میشوند. میزان بکارگیری رویه های حفاظتی در سال جاری نسبت به سالهای اخیر، رشد چشمگیری داشته و پیش بینی می شود با توجه به مزایای این روشها، عمر متوسط سطح شبکه ارتقاء یافته و هزینه نگهداری راهها بطور چشمگیری کاهش یابد.

۷- طرح شناسایی و ارتقای ایمنی نقاط پر تصادف راههای برون شهری

هدف از این طرح، اجرای فرآیند سیستماتیک امور شناسایی، اولویت بندی، مطالعه میدانی و تعیین اقدامات اصلاحی جهت ارتقای ایمنی نقاط پر تصادف و دارای تصادف راههای برون شهری می باشد که بر اساس آخرین متدولوژی و روشهای موجود در جهان و مورد تایید مجامع تخصصی همچون مجمع جهانی راه- پیارک (PIARC) و بر اساس دستورالمع ابلاغی کمیسیون ایمنی راههای کشور، مراحل مطالعاتی و اجرایی آن از سال ۱۳۹۴ آغاز شده و در سال ۱۳۹۵ منجر به تعیین ۱۵۸۵ نقطه به عنوان نقاط پر تصادف شد. در همین راستا با انعقاد قرارداد با بیش از پانزده مهندسین مشاور ذیصلاح مطالعه تشخیصی و تهیه طرح های اصلاحی و ارتقای ایمنی کلیه نقاط پر تصادف آغاز شده و به تدریج طرح های ایمن سازی آنها تهیه و به مرحله اجرا در می آیند. برنامه های عملیاتی در این طرح عبارتند از شناسایی و اولویت بندی نقاط دارای تصادف، تامین الزامات ایمنی نقاط پر تصادف، مطالعه و تهیه طرح اجرایی نقاط پرتصادف در سطح کشور، تامین اعتبار و اجرای طرح های ایمن سازی تهیه شده. بررسی های اولیه بیانگر آن است که پس از انجام فاز اول این پروژه، کاهش قابل

توجهی در میزان تصادفات در اینگونه نقاط رخ داده است و انجام مراحل بعدی پروژه مذکور، در دست پیگیری می باشد.

۸- طرح توسعه کاربرد حفاظها و تجهیزات نوین ایمنی راهها

حفاظهای ایمنی برای ایمن سازی حاشیه راهها در قالب اتخاذ سیاست افزایش بخشندگی راهها در محل های پرتگاهی کلیه انواع راهها و میانه راههای آزادراهی و بزرگراهی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار هستند. این گونه حفاظها بر اساس آئین نامه ایمنی راهها نشریه ۲۶۷ باید دارای مشخصات لازم و استانداردهای بین المللی را دارا باشند. لذا در این راستا، نسبت به تهیه مشخصات و جزئیات فنی انواع حفاظهای فلزی و بتنی بلوک مفصلی اقدام شده و از طریق شورایی عالی فنی امور زیربنایی حمل و نقل ابلاغ گردید. همچنین با همکاری مرکز تحقیقات راه ، مسکن و شهرسازی نسبت به کنترل و نظارت بر تولید کنندگان حفاظهای بتنی بلوک مفصلی در جهت اطمینان از کیفیت و دوام این حفاظها اقدام شده است. اقدامات انجام شده سرمنشاء کاربرد حفاظهای ایمن تر و مقاوم تر در سطح راههای کشور بوده به نحوی که صرفاً طی دو سال گذشته بالغ بر پانصد کیلومتر از حفاظهای با تکنولوژی جدید بتنی بلوک مفصلی در راههای کشور اجرا شده است . از جمله آزادراههای تهران- قزوین و تهران- قم و... به سرعت مراحل تکمیلی نصب اینگونه حفاظها را طی می نمایند.

همچنین تکنولوژیهای تولید حفاظهای فلزی مقاوم سه موج و سوپر ریل نیز در کشور بومی سازی شده و کاربرد آنها در نواحی مورد نیاز از جمله نواحی پرتگاهی متناسب با منابع اعتباری موجود، صورت پذیرفته است. همچنین ساخت و توسعه کاربرد انواع قطعات و رابط های ایمن سازی نواحی انتقالی پلها نیز در داخل کشور بومی سازی شده و کاربرد آنها در پروژه های جدید راهسازی و بهسازی راهها الزامی و رایج گردیده است.

۹- انتقال دانش و تکنولوژی نوین با استفاده از توان علمی سازمان های بین المللی همچون مجمع

جهانی راه پیارک (PIARK) و فدراسیون جهانی راه (IRF)

انتقال دانش فنی روز و فناوری های نوین در زمینه حمل و نقل جاده ای و نگهداری راه از طریق بهره برداری فعال از سازمان های علمی بین المللی همچون مجمع جهانی راه (PIARC) و فدراسیون جهانی (IRF) راه از جمله اقدامات موثر در ارتقای توان فنی و تخصصی عوامل فعال در ستاد و ادارات کل استانی (صف) میباشد. در این راستا به صورت ذیل از اینگونه سازمانهای تخصصی بهره گیری شده است: ۱- اخذ مشاوره فنی از کارشناسان بین المللی عضو این دو سازمان تخصصی در موضوعات مختلف حمل و نقل جاده ای و راهداری ۲- گردآوری، انتشار و بهره برداری از ۳۰۰ گزارش فنی، راهنما و دستورالعمل های تخصصی در زمینه موضوعات مرتبط با

ایمنی راه ، سیستم های حمل و نقل هوشمند و شبکه راه‌ها، سیستم‌های ایمنی تونل در زمان بهره‌برداری، نگهداری پل‌ها و تونل‌ها، رویه‌های راه و روسازی، حمل و نقل چند وجهی، نگهداری زمستانی راه، مدیریت ریسک، ملاحظات محیط زیست و مدیریت بحران ۳- برگزاری حداقل ۲۱ کارگاه تخصصی با موضوعات مرتبط با حضور کارشناسان و متخصصان بین المللی حرفه‌ای از مجمع جهانی راه و IRF با حضور مدیران و کارشناسان ستاد و استان‌ها در موضوعات ذیربط با حمل و نقل و راه‌داری.

۱۰- طرح توسعه حمل و نقل بین المللی و پایانه های مرزی

بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های کریدورهای بین المللی عبوری از قلمرو کشور با در نظر گرفتن افزایش سهم ناوگان ایرانی از اولویت‌های وزارت راه و شهرسازی بوده است و رویکرد تجاری سازی کریدورها و بازاریابی و استفاده از سهم مناسب از بازارهای جهانی با بهره‌گیری و تلاش جهت عضویت در کنوانسیونها و موافقتنامه های معتبر بین المللی نظیر کنوانسیونهای حمل و نقل کالاهای خطر ناک و حمل و نقل کالاهای فساد پذیر برای توسعه اقتصادی کشور و افزایش اشتغال و سهم ناوگان ایرانی در بازارهای حمل و نقل بین المللی در دستور کار وزارت راه و شهر سازی قرار گرفته است. سه سیاست اصلی در وزارت راه و شهرسازی ارتقای بهره‌وری، توسعه صادرات، قطع وابستگی به بودجه‌های نفت بوده و اقدامات صورت گرفته عمدتاً حول این سه محور اصلی بوده است.

در این راستا سعی شده است با عضویت فعالانه در موافقتنامه های کریدورهای موجود بین المللی و همچنین تعریف کریدورهای جدید منطقه ای نظیر کریدور چابهار بین سه کشور ایران و هند و افغانستان و کریدور خلیج فارس - دریای سیاه بین شش کشور شامل ایران، ارمنستان، آذربایجان، گرجستان، بلغارستان و یونان کشور عزیزمان را از این طریق به صورت هدفمند به تمام شبکه راه‌های آسیا و اروپا متصل و کشور را از تمام ظرفیتهای شبکه حمل و نقلی این دو قاره کهن بهره مند نماییم. برای نیل به این هدف علاوه بر توسعه و ارتقاء زیرساختهای جاده ای اقدامات موفقیت آمیزی در جهت تسهیل، تسریع در عبور و مرور و کاهش زمان توقف توسعه و مکانیزه نمودن پایانه‌های مرزی و مجتمع های خدماتی رفاهی بین راهی کشور به منظور افزایش رفاه و کاهش زمان توقف و هزینه صورت گرفته است. از زمان دولت یازدهم تا کنون ۹ پایانه مرزی در قالب احداث سالن های جدیدی و بهسازی آنها صورت گرفته است.

احداث و بهره برداری از سالن های تجاری و مسافری پایانه های مرزی شلمچه، ملیک، بیله سوار، تمرچین، پلدشت، چزابه، لطف آباد، میل ۷۸ ماهیرو، رازی و همچنین بهسازی جاده های دسترسی ذیربط از جمله اقدامات انجام شده می باشد.